

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03-

154S

СИЛАБУС	Історія та колективна пам'ять	
SYLLABUS	The history and collective memory	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	СВ 10	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Освіта /Педагогіка Education/ Pedagogy
Спеціальність Field of Study	014.03	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)
Освітня програма Degree Programme	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)	

РІВНЕ -2024

Силабус навчальної дисципліни «Історія та колективна пам'ять» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» Рівне. НУВГП. 2024. стор. 14

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробники силабусу: Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент каф суспільних дисциплін
Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 22 лютого 2024 року

Завідувач кафедри суспільних дисциплін: Олексін Ю.П. д.п.н., професор.

Керівник освітньої програми: Прищеп О. П., д.і.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від 27 березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор
версія силабусу - публікується вперше.

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Історія та колективна пам'ять	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рік навчання, семестр	4/8
Кількість кредитів	4
Лекції:	20 годин
Семінарські заняття:	20 годин
Самостійна робота:	80 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗОБНИКА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент
кафедри суспільних дисциплін*

Вікіситет

wiki.nuwm.edu.ua/index.php/

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2865-2839>

Як комунікувати

t.ie.shevchuk@nuwm.edu.ua

тел. 0973347899

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Олексін Юрій Петрович, доктор
педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри суспільних дисциплін*

Вікіситет

<https://cutt.ly/df4yiPQ>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-6688-5193>

Канали комунікації

y.p.oleksin@nuwm.edu.ua

тел. 067-362-51-23

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ
МЕТА ТА ЗАВАННЯ**

Метою вивчення дисципліни є: познайомити студентів з основними підходами, що склалися в гуманітарних науках, стосовно колективної пам'яті. Розвинути у студентів навички критичного аналізу сприйняття людьми минулого; аналізу застосування поняття «пам'яті» та особливості їх формування, щодо ролі минулого в сучасних соціальних та політичних процесах.

Основні завдання дисципліни: полягають у визначенні основних тенденцій становлення та розвитку, пам'яттєвого дискурсу, «студій пам'яті», охарактеризувати їх особливості в Україні та визначити перспективи їх розвитку в контексті сучасних міждисциплінарних досліджень.

Студенти мають знати:

- головні поняття, необхідні для міждисциплінарного тлумачення категорії пам'яті у світовій гуманітарній традиції;
- напрями досліджень та поняття студій пам'яті;
- проблематику в дослідженнях, що стосуються феномену пам'яті;
- характерні особливості функціонування пам'яті як теоретичного концепту, ідеологічної норми, культурної звички та щоденної практики у архаїчних, традиційних та постмодерних суспільствах;
- умови функціонування культурної, комунікативної, історичної та інших типів пам'яті у суспільстві, механізми її підтримування, замовчування, фальшування, деконструкції;

Студенти мають вміти:

- розрізняти та співставляти ключові поняття; інтерпретувати та застосовувати їх в дослідженні людської життєдіяльності в конкретно-наукових досягненнях;
- ідентифікувати історичні проблеми студій пам'яті із філософськими вченнями, співвідносити їх з певними етапами розвитку;
- аналізувати специфічні особливості індивідуальної та колективної пам'яті під впливом глобалізаційних викликів та соціально-ідейних змін у ХХ-ХХІ ст.;
- прослідковувати взаємозв'язки пам'яті зі складовими людського буття;
- орієнтуватися у принципах наративного та дискурсивного розуміння пам'яті в історичній ретроспективі та сьогоденні.

Одним з головних завдань курсу є формування в молодого покоління суспільної свідомості, культури, моралі, самостійного творчого мислення, вироблення патріотичної орієнтації, прагнення до самореалізації.

Розміщення на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5613>

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Повноцінне засвоєння дисципліни базується на міждисциплінарних зв'язках з раніше вивченими дисциплінами: Психологія; Педагогіка; Новітня історія країн Європи, Америки, Азії та Африки; Історія України в 20-21ст.; Соціологія та політологія; та ін. Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни використовуються студентами при проходженні виробничої педагогічної практики та при організації виховної роботи в класі та в школі.

Компетентності

Інтегральна компетентність: на основі засвоєних знань, умінь і навичок із дисципліни «Історія та колективна пам'ять» здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю.

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, культури, техніки і технологій.

ЗК 13. Знання про збирання, вивчення, наукового опрацювання й публікації писемних пам'яток історії та культури, творчої спадщини видатних історичних, політичних і культурних діячів минулого та різнопланових писемних джерел, які стосувалися багатьох видатних подій минулого.

ЗК 14. Знання та усвідомлення закономірностей соціокультурного розвитку людства як певного етапу в його історії, що відображає певний рівень потреб, здібностей, знань, навичок та інтересів людини, спосіб виробництва, устрій політичних та суспільних відносин, рівень духовного розвитку та відтворення; розуміння причинно-наслідкових зв'язків, що впливають на процеси та явища історії суспільства.

ФК 03. Здатність застосовувати прикладні навички роботи з джерелами, що входять у комплекс спеціальних історичних дисциплін, вміння організувати музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристично-краєзнавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

ФК 04. Оперування основними і спеціальними методами викладання історії в закладі середньої освіти; знання та практичні вміння створення, зберігання, обробку, вивчення, передавання тощо за допомогою інформаційних (комп'ютерних) технологій.

ФК 05. Здатність до аналізу та синтезу першоджерел та наукових відомостей з історії України та краєзнавчих досліджень для використання у практичній професійній діяльності; вміння характеризувати видатні історичні постаті, розуміти роль та місце людини в історичному процесі.

ФК 12. Володіти базовими знаннями про політику, політичні процеси та суспільство, мати навички становлення суспільно-політичної свідомості, соціально-політичної культури, соціалізації особистості.

ФК 13. Розуміння феноменів суспільства, культури, політики та їх ролі в житті українського суспільства та світу; здатність розглядати українську історію, суспільство, культуру та політику як складові частини європейської та світової історії, вміння зіставляти події, явища місцевої історії, політики та культури, локальної та регіональної історії в контексті розвитку національного та світового поступу.

Програмні результати навчання

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дисципліну є:

ПРН 04. Вміти узагальнювати основи суспільно - політичного та історичного розвитку у професійній діяльності.

ПРН 05. Поєднувати та застосовувати вміння з педагогіки і психології та навички історичних досліджень у професійній діяльності.

ПРН 10. Розв'язувати вузькі завдання у різноманітних ділянках історії.

ПРН 20. Вміти аналізувати й інтерпретувати рушійні культуротворчі сили і закономірності розвитку культурних процесів та явищ в історії України та світу.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання з музейної та архівної справи, для вивчення, збереження та використання пам'яток природи, матеріальної і духовної культури, прилучення громадян до надбань національної і світової історико-культурної спадщини.

ПРН 24. Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін передбачених даною ОПП та навчальним планом.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Загальна кількість годин – 120

(в т.ч. лекції – 20, семінарські заняття – 20, самостійна робота – 80)

Змістовний модуль 1. ЗАХІДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОЛЕКТИВНОЇ ПАМ'ЯТІ У СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУКАХ

Тема 1. Концептуальні засади аналізу пам'яті. Як індивіди / спільноти пам'ятають і репрезентують своє минуле. К-сть годин:
лекції – 2
семінари – 2
СР – 8
разом – 12

1. Співвіднесеність індивідуальних та колективних уявлень про минуле
2. Проблема взаємовідносин індивідуальної та колективної «пам'яті».
3. Усна історія і дослідження особистих спогадів, біографічний метод (Ф. Шюце, Г. Розенталь).
4. Співвідношення родинної історії та індивідуальних життєвих стратегій у контексті адаптації до змін політико-ідеологічної підсистеми суспільства* (ПРН 04, ПРН 05, ПРН 10, ПРН 20).

Тема 2. Особливості поняття «пам'ять» в рамках різних концепцій.

1. Ставлення до минулого: теорія та методологія аналізу:

- Хальбвакс та ідея колективної (соціальної) пам'яті;
- Нора: парадигма історії, парадигма пам'яті, моделі часу та їх відображення у соціокультурному просторі;
- Луенталь про присвоєння минулого;
- Рікбор: робота пам'яті, забуття;
- Критика понять «колективна пам'ять» (І. Савельєва, А. Полстаєв) і «колективна травма» / «травматичний досвід» (А. Руткевич).

2. Особливості антропологічних підходів до вивчення «пам'яті» (М. Салінз).

3. Концепція «les Lieux de Mémoire» і її критика (Т. Джадт)
(ПРН 04, ПРН 20, ПРН 24)

Тема 3. Ставлення до минулого в контексті соціології знання.

1. Минуле, смерть, знак*.

2. Символи минулого, символічна боротьба та соціальний простір*

3. Ставлення до минулого як сприйняття крізь символи минулого.

4. Співвідношення понять пам'ять та історія;

5. Колективна пам'ять та соціальна пам'ять:

6. Історична пам'ять, історична свідомість та історія.

(ПРН 04, ПРН 10, ПРН 23)

К-сть годин:

лекції – 4

семінари – 4

СР – 16

разом – 24

К-сть годин:

лекції – 2

семінари – 2

СР – 8

разом – 12

Тема 4. Студії пам'яті в сучасному науковому дискурсі

1. Особливості студій пам'яті в сучасному гуманітарному дискурсі.

2. Проблеми та напрями дослідження. Студії пам'яті як напрям сучасних досліджень.

3. Історія студій пам'яті.

4. Феномен пам'яті в постколоніальних та посттоталітарних дослідженнях* .

5. Мнемонічні практики в контексті формування пам'яті як вмістилища спогадів

6. Спогад як структурний елемент пам'яті.

7. Запам'ятовування.

Забування. Витіснення спогадів. Фальшування спогадів.

(ПРН 04, ПРН 10, ПРН 23, ПРН 24)

К-сть годин:

лекції – 2

семінари – 2

СР – 8

разом – 12

Змістовний модуль 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТІ У ВІТЧИЗНЯНОМУ НАУКОВОМУ ТА ПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ

Тема 5. «Історична пам'ять» і «політика пам'яті»

1. Інституції, які контролюють «пам'ять», інструменти і механізми контролю, експертні співтовариства.
2. Соціальна пам'ять (коммеморація) та політико-ідеологічні трансформації
3. Використання минулого: аналіз символічної боротьби навколо образів минулого.
4. Пам'ять про трагічний історичний досвід: право чи обов'язок (не) мовчати* .
5. Роль місць (конструювання) соціальної пам'яті (музеї, монументи, цвинтарі, коммеморативні ритуали тощо) у формуванні ідентичності на різних етапах соціалізації особистості (ПРН 04, ПРН 10, ПРН 20, ПРН 23)

К-сть годин:
лекції – 4
семінари – 4
СР – 16
разом – 24

Тема 6. Феномен колективної та культурної пам'яті

1. Історична та колективна пам'ять.
2. Сакралізація колективної пам'яті.
3. Місця пам'яті.
4. Роль колективної пам'яті в релігійній практиці*
5. Феномен культурної пам'яті Особливості функціонування культурної пам'яті.
6. Об'єкти культурної пам'яті.
7. Досвід в структурі культурної пам'яті. Релігійний вимір культурної пам'яті* (ПРН 04, ПРН 10, ПРН 20, ПРН 24)

К-сть годин:
лекції – 2
семінари – 2
СР – 8
разом – 12

Тема 7. Історична травма та колективна пам'ять

1. Поняття травматичного минулого. Травма та трагедія.
  2. Трагічні події як фактор трансформації колективної пам'яті.
  3. Соціальні катастрофи ХХ ст. (геноциди, депортації, репресії) та їх місце в колективній пам'яті.
  4. Культура пам'ятання
  5. Комеморація та політика пам'яті.
  6. Релігії про збереження пам'яті та пам'ятання*.
  7. Релігійні традиції в культурі пам'ятання*.
- (ПРН 04, ПРН 10, ПРН 23, ПРН 24)

К-сть годин:
лекції – 2
семінари – 2
СР – 8
разом – 12

Тема 8. Способи комеморації в сучасному світі

1. Просторові проєкції конфліктів пам'ятей і примирення.
  2. Літературні прояви просторів пам'яті*.
  3. Маркування місць пам'яті та ритуалізація простору.
  4. Традиція і новація в комеморації (ПРН 04, ПРН 05, ПРН 10, ПРН 23)
- *питання, які виносяться на самостійне вивчення

К-сть годин:
лекції – 2
семінари – 2
СР – 8
разом – 12

Теми семінарських занять

2 год.

Тема 1. Як індивіди/спільноти пам'ятають і репрезентують своє минуле.

1. Співвіднесеність індивідуальних та колективних уявлень про минуле
2. Проблема взаємовідносин індивідуальної та колективної «пам'яті».
3. Усна історія і дослідження особистих спогадів,

4 год.

біографічний метод (Ф. Шюце, Г. Розенталь).
4. Співвідношення родинної історії та індивідуальних життєвих стратегій у контексті адаптації до змін політико-ідеологічної підсистеми суспільства.

2 год.

2 год.

Тема 2. Особливості поняття «пам'ять» в рамках різних концепцій.

1. Ставлення до минулого: теорія та методологія аналізу:

2 год.

- Хальбвакс та ідея колективної (соціальної) пам'яті;
- Нора: парадигма історії, парадигма пам'яті, моделі часу та їх відображення у соціокультурному просторі;
- Луенталь про присвоєння минулого;
- Рікьор: робота пам'яті, забуття;
- Критика понять «колективна пам'ять» (І. Савельєва, А. Полетаєв) і «колективна травма» / «травматичний досвід» (А. Руткевич).

2 год.

2. Особливості антропологічних підходів до вивчення «пам'яті» (М. Салінз).

4 год.

3. Концепція «les Lieux de Mémoire» і її критика (Т. Джадт).

2 год.

Тема 3.

4. Культурна та комунікативна пам'ять Я. Ассмана,

5. Пам'ять суспільства П. Коннертона

6. Теорія пам'яті в роботах Дж. Тоша і Й. Рюзена

7. Елітарний (професійно-історичний) vs народний (популярно-історичний)

погляди на минуле та

«перекручувальна природа» популярного історичного знання в концепції пам'яті Дж. Тоша.

8. Типи кризи історичної пам'яті в роботах Й. Рюзена.

Тема 4. Ставлення до минулого в контексті соціології знання.

1. Ставлення до минулого як сприйняття крізь символи минулого.

2. Співвідношення понять пам'ять та історія;

3. Колективна пам'ять та соціальна пам'ять:

4. Історична пам'ять, історична свідомість та історія.

Тема 5. Студії пам'яті в сучасному науковому дискурсі

1. Особливості студій пам'яті в сучасному гуманітарному дискурсі.

2. Проблеми та напрями дослідження. Студії пам'яті як напрям сучасних досліджень.

3. Історія студій пам'яті.

4. Феномен пам'яті в постколоніальних та посттоталітарних дослідженнях.

Тема 6. Мнемонічні практики в контексті формування пам'яті як вмістилища спогадів

1. Спогад як структурний елемент пам'яті.

2. Запам'ятовування. Забування.

3. Витіснення спогадів. Фальшування спогадів.

Тема 7. Пам'ять про трагічний історичний досвід: право чи обов'язок (не) мовчати.

1. Роль місць (конструювання) соціальної пам'яті (музеї, монументи, цвинтарі, комеморативні ритуали тощо) у формуванні ідентичності на різних етапах соціалізації особистості.
2. Поняття травматичного минулого. Травма та трагедія.
3. Трагічні події як фактор трансформації колективної пам'яті.
4. Соціальні катастрофи ХХ ст. (геноциди, депортації, репресії) та їх місце в колективній пам'яті.
5. Радянське минуле. Сприйняття минулого: порівняння українського та російського суспільств.

Тема 8. Культура пам'ятання

1. Коєморація та політика пам'яті.
2. Релігії про збереження пам'яті та пам'ятання.
3. Релігійні традиції в культурі пам'ятання.
4. Релігія та переживання травматичного минулого.
5. Меморіальне законодавство: зарубіжний та вітчизняний вимір.

Форми та методи навчання

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі форми занять:

- лекційні заняття (у формі діалогу, з елементами проблемності, набуття теоретичних знань та їх систематизація, візуалізація лекцій (Power Point презентації));
- семінарські заняття (проводяться із застосуванням плакатів, історичних і контурних карт, застосуванням ПЕОМ і відповідних програм тощо);
- самостійна робота (освоєння і поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, формування soft skills);
- консультація (застосування теоретичних положень до розв'язання практичних завдань та проблемних ситуацій);

Під час вивчення дисципліни застосовуються ефективні методи навчання шляхом візуалізації лекцій (Power Point презентації), обговорення проблемних питань, командна робота, мозковий штурм.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для проведення лекційних занять застосовується мультимедійний проектор, опорні схеми лекцій, для семінарських занять – таблиці, схеми та історичні карти.

Порядок та критерії оцінювання програмних результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені силабусом навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати історичні процеси та явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач і аналізі історичного періоду;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Для досягнення поставлених результатів навчання здобувачам вищої освіти потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати реферат, здати модульні контролі знань.

Розподіл балів

Вид заняття	Бали
1. Поточна складова оцінювання	10x5б.=50 б.
Семінарські заняття	10 б.
Реферат	60 б.
Всього поточна складова оцінювання:	
2. Модульна складова оцінювання	20 б.
2.1. Модульний контроль №1	20 б.
2.2. Модульний контроль №2	40 б.
Всього модульна складова оцінювання:	100 б.
Разом:	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може долучитися до виконання науково-дослідних досліджень, які визначаються програмними компонентами освітньої програми або фаховим спрямуванням випускової кафедри, зокрема, у конференціях, олімпіадах та інших заходах, висвітлювати наукові результати в курсових проектах (роботах), публікаціях, зокрема у «Студентському віснику НУВГП». За виконання наукових досліджень студент протягом семестру може отримати до 10 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Історична пам'ять і тоталітаризм: досвід Центрально-Східної Європи. Харків, 2009. Вип. 13–14.
2. Волянчук О. Я. Memory studies у категоріях: пошук канонічних моделей та міждисциплінарних новацій // Національна та історична пам'ять: Зб. наук. праць. Вип. 3. 2012.
3. Національна та історична пам'ять: словник ключових термінів / кер. авт. кол. А. М. Киридон. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2013.
4. Кісь Н. Пам'ять та ідентичність українських греко-католиків. Про джерела історичної політики УГКЦ. Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2018. Львів. 184 с.
5. Нора П. Теперішнє, нація, пам'ять. К.: ТОВ «Вид-во «Кліо»», 2014. 272 с.

Допоміжна

1. Репніна Л. Пам'ять і знання про минуле в структурі ідентичності / Лариса Репніна // Діалог з часом / під ред. Л. Репніної, М. Петрової. Мик. : Вид-во ЛКІ, 2007. Вип. 21 : Історичні міфи та етнонаціональна ідентичність. С. 5–21. 134 ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНИХ НАУК. СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ». Випуск 40.
2. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті / Аляйда Ассман ; пер. з нім. К. : Ніка-Центр, 2012. 440 с.
3. Шацька Б. Минуле – пам'ять – міт / Б. Шацька. Чернівці: Книги-XXI, 2011. 247 с.
4. Нора П. Всесвітнє торжество пам'яті [Електронний ресурс] / П'єр Нора // Недоторканий запас. – 2007. – № 2–3 (40– 41). – Режим доступу : <http://magazines. /nz/2005/2/nora22.html>
5. Коннертон П. Як суспільства пам'ятають. К.: Ніка-Центр, 2013. 183 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75)/ [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ Перелік соціальних (м'яких) навичок

Навички цифрової грамотності, критичне мислення, уміння розв'язувати проблеми, здатність до саморозвитку, цікавість до знань, бажання і мотивації їх отримувати, командна робота.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>, за яким і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно з правилами ННЦНО <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentrnezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП (<https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>) За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП – <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenty>.

Вимоги до відвідування

Лекції і семінарські заняття проводяться у режимі офлайн або онлайн за допомогою Google Meet. Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Консультації проводяться у режимі онлайн за допомогою Google Meet або Viber у домовлений час зі студентами. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни. У випадку пропуску заняття (лікарняні, мобільність тощо). відпрацювати можна самостійно і під час консультацій, надавши викладачу реферат лекції чи звіт практичного заняття після самостійного вивчення пропущеного заняття за матеріалами на платформі MOODLE:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5385>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні

*Лектори, К.п.н. доцент
Шевчук*

Т. Є.

д.п.н., професор

Ю.П. Олексін

Автор
Доцент

Тамара ШЕВЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №608
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00